

ระหว่างทางไปมหาวิทยาลัยออกฟอร์ดต้องผ่านสุสานที่ฝั่ง
ร่างของเซอร์วิล ท่านอาจารย์ศึกษาก็ขอให้คนขับรถสิมูขึ้นที่เข้า
ไว้ตลอดทั้งอาทิตย์ที่อยู่ในประเทศอังกฤษ เวาะจอตเข้าไปเคารพ
โดยใช้เวลานานมากสำหรับสถานที่ที่มีเพียงแผ่นดินและดอกไม้

แรกผลเล็กๆ น้อยๆ ผู้เขียนซึ่งไม่ค่อยเห็นท่านอาจารย์ศึกษาก็
เคารพนับถือการเมืองคนโต โดยเฉพาะนักการเมืองไทย แต่
กลับมาแสดงความเคารพอย่างสุดซึ้งต่อ วินสตัน เชอร์ชิล จึง
อดถามไม่ได้เมื่อกลับมาขึ้นรถแล้วว่าท่านอาจารย์รู้จักกับเซอร์วิล
ด้วยหรือ แล้วทำไมจึงต้องมาคารวะกันเป็นพิเศษเช่นนี้

คำตอบของท่านอาจารย์ศึกษาก็ทำให้ผู้เขียนต้องนำมา
เปรียบเทียบกับรัฐบุรุษของไทยในวันนี้ นั่นก็คือ คำตอบที่ว่า
“ก๊วยเจ๋ง (ชื่อเล่นของผู้เขียน) เอ็งรู้ไหมว่า จบสงครามโลก
(ครั้งที่ 2) แล้ว อังกฤษก็ยังมีวิกฤตรุนแรงในทางเศรษฐกิจอยู่
เซอร์วิล ท่านหมตวาระเป็นนายกฯ ไปแล้ว เขาตั้งให้เป็นรัฐบุรุษ
แล้ว แต่ท่านก็ยังเสนอความเห็นโน่นนี่ จนคนอังกฤษเขาหาว่า
ท่านบ้า โดยเฉพาะนักการเมืองฝ่ายตรงข้าม แต่ท่านก็ไม่หยุดคิด
ช่วยเหลือประเทศชาติ จนท่านตายไป”

เคยคุยกับคุณกร ทัพพะรังสี ก่อนนำท่วมเมื่อปลายปี 2554
ครั้งที่มูลนิธิศึกษาก็ ๔๐ ได้จัดงานวาระชาติกาล 100 ปี ศาสตราจารย์
พล.ต.ม.ว.ว.ศึกษาก็ ปราโมช ที่ยูเนสโกยกย่องให้เป็นบุคคล
สำคัญของโลก ตอนนั้นคุณกรซึ่งเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยแม่
ฟ้าหลวงได้ให้เกียรติเป็นองค์ปาฐกสำหรับปาฐกถาพิเศษในพิธี
เปิดในส่วนการเฉลิมฉลองวาระพิเศษนั้น ที่จัดไปในภูมิภาคต่างๆ
โดยจัดที่ภาคเหนือเป็นภูมิภาคแรก และเลือก จ.เชียงใหม่ โดยใช้
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โดยได้รับความอนุเคราะห์ให้การสนับสนุน
และร่วมจัดงานอย่างดีที่สุดจากท่านอาจารย์ ศาสตราจารย์
วันชัย ศิริชนะ อธิการบดี กับคณาจารย์และบุคลากรที่นั่น

คืนก่อนงาน คุณกรซึ่งมาพัก ณ เรือนรับรองของ
มหาวิทยาลัย ได้เล่าเรื่องการเมืองประกอบอาหารเย็นได้
อย่างออกรสชาติยิ่ง โดยเฉพาะเหตุการณ์เมษาฮาวาย เมื่อวันที่
1-4 เม.ย. 2524 ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทของ พล.อ.เปรม
ติณสูลานนท์ “รัฐบุรุษ” ซึ่งเป็นพระเอกในครั้งนั้น โดยคุณกร
บอกว่าจะต้องเขียนออกมาเป็นบันทึกประวัติศาสตร์สักเล่ม ใน
ชื่อหนังสือว่า “ผมเห็นมากับตา” หรือ “ผมร่วมอยู่ในเหตุการณ์
ด้วยนะ” อะไรทำนองนี้แหละ

อาหารเย็นเริ่มประมาณ 1 ทุ่ม แต่กว่าจะเลิกสนทนากันก็
เกือบสองยาม เพราะคุณกรท่านเริ่มเล่าตั้งแต่ครั้งที่คนไทยสร้าง
ชาติเป็นอาณาจักรสุโขทัยนั่นทีเดียว แต่ “ไฮไลต์” มาอยู่ที่
“วีรกรรม” ของ พล.อ.เปรม ที่ได้ใช้กลยุทธ์อันสลับซับซ้อนใน
การเล่นเอาล่อเอาเถิดกับคณะทหารที่ก่อการกบฏ จนกระทั่ง
สามารถ “นำเสด็จ” พระเจ้าอยู่หัวไปประทับอยู่ที่ค่ายสุรนารี
จนนครราชสีมา สุดท้ายก็สามารถชนะกบฏ ซึ่งในรายละเอียด
ผู้เขียนจำได้ไม่มาก และก็ “ไม่กล้า” ที่จะเผยแพร่เรื่อง “เซนซิทีฟ”
เช่นนั้น คงต้องรอให้คุณกรเขียนออกมาเป็นหนังสือนั่นแหละ

สรุปว่า ตอนนั้น พล.อ.เปรม “เก่งและกล้า” จริงๆ

ท่านที่เป็นคอกการเมืองคงจะจำได้ว่า แรกๆ ในช่วงปี 2523-

2528 ที่ พล.อ.เปรม เป็นนายกรัฐมนตรี ท่านอาจารย์ศึกษาก็
เคยให้ความรักเคารพอย่างมาก ถึงกลับยอมโอบอุ้มช่วยเหลือ
อย่างออกหน้าออกตา โดนสื่อค่อนข้างว่าเป็น “ไอซิน” ที่ทน
ลำบากเพื่อครอบครัว แต่ก็ยังยอมทนด้วยความเจ็บปวด ต่อมา
ในช่วงปี พ.ศ.2529-2530 กลับแสดงอาการ “เบื่อป่า” กระทั่ง
ร่วมในขบวนการ “ไม่เอาป่า” อย่างที่เคยเขียนมาในเรื่องที่ 99
นักวิชาการลงชื่อถวายฎีกาในปี 2530 นั้น จากนั้นก็ไม่ค่อยได้
เห็นบทบาทของท่านอะไรมากนัก

แต่มีคนว่าท่านเกี่ยวข้องกับ 19 ก.ย. 2549 ด้วยนะ ■